

Веленний Світ

ЕКОЛОГІЧНА ГАЗЕТА
УКРАЇНИ

№ 12(306) грудень 2015

ВИЖИВАННЯ
ДЕМОКРАТІЯ
ГУМАНІЗМ

ГРУДЕНЬ

1 - 24 роки тому на всенародному референдумі підтверджено Акт проголошення незалежності України.
- Всесвітній день боротьби зі СНІДом
3 грудня — Міжнародний день інвалідів
6 грудня — День Збройних Сил України
7 грудня — День місцевого самоврядування в Україні
10 - День прав людини
11 - Міжнародний день гір
13 - Апостола Андрія Первозванного
14 - День вшанування учасників ліквідації наслідків аварії на Чорнобильській АЕС
17 - Великомучениці Варвари
19 - День Святого Миколая
29 - Міжнародний день біологічного різноманіття

ВЧЕНІ РОЗПОВІЛИ ПРО ТВАРИН У ЧОРНОБИЛІ

Група науковців провела дослідження, яке показує унікальні зміни флори і фауни в Чорнобильській зоні. Цим дослідженням займалася міжнародна група вчених на чолі з професором Джимом Смітом з університету Портсмута, повідомляє The Guardian.

Згідно зі звітом, опублікованим в науковому журналі Current Biology, за 30 років після найсильнішої ядерної катастрофи зона відчуження перетворилася на справжній заповідник з вовками, оленями, горностаями, кабанами і лосями.

Вчені прийшли до вражаючого висновку: багатство флори та фауни в Чорнобилі свідчить, що присутність людей є більш руйнівним для дикої природи, ніж радіоактивне забруднення.

ГЕНСЕК ООН: 155 КРАЇН ПРЕДСТАВИЛИ СВОЇ ПЛАНИ З БОРОТЬБИ ЗІ ЗМІНОЮ КЛІМАТУ

155 країн, на частку яких припадає близько 90% світового обсягу викидів парникових газів в атмосферу, представили свої національні плани дій у боротьбі із зміною клімату. Про це повідомив генеральний секретар ООН Пан Гі Мун на зустрічі, присвяченій підготовці до Конференції з клімату, яка пройде в Парижі в грудні, передає ТАСС.

Серед країн, які внесли INDC в секретаріат Рамкової конвенції ООН зі зміни клімату (РКЗК), Бразилія, Німеччина, Індія, Китай, Росія, США і Франція, а також держави ЄС, які представили загальний план. РФ оголосила про намір до 2030 року скоротити викиди парникових газів в атмосферу на 25-30% порівняно з рівнем 25-річної давності.

Як заявив Пан Гі Мун, ці плани є «значним авансом» для досягнення більш безпечного та здорового майбутнього. «Вони є відправною точкою для досягнення

нашої мети — світу, в якому зростання середньої температура повітря складе менше 2 градусів», — підкреслив генсек. У разі потепління більш ніж на два градуси за Цельсієм, світ стикнеться із потенційно незворотними наслідками для екології Землі, вважають вчені.

Генсек ООН нагадав, що уникнути цього сценарію покликана нова угода щодо клімату, яку планується підписати на конференції в Парижі. Вона прийде на зміну Кіотському протоколу, прийнятому в 1997 році та зобов'яже розвинуті держави та країни з перехідною економікою скоротити або стабілізувати викиди парникових газів.

За словами Пан Гі Муна, особлива відповідальність у боротьбі із зміною клімату і наслідками цього явища покладено на розвинені країни, які пообіцяли виділяти на ці цілі \$100 млрд на рік.

КАБМІН ІНІЦІУЄ ДОВГОСТРОКОВІ КОНТРАКТИ НА ПОСТАЧАННЯ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ ЕНЕРГІЇ БЮДЖЕТНИКАМ

Кабінет міністрів України зареєстрував у Верховній Раді законопроект про внесення змін до статті 19 Закону України «Про теплопостачання» щодо укладання довгострокових договорів на постачання теплової енергії, виробленої з альтернативних джерел енергії, бюджетним установам, який спрямований на заміщення газу при виробництві тепла.

Згідно з проектом закону, термін дії договору про постачання теплової

енергії, виробленої на теплогенеруючих установках з використанням альтернативних джерел енергії, для бюджетної організації не має бути меншим 5 років.

У законопроекті також запропоновано надати правові гарантії інвесторам щодо повернення коштів, вкладених у реалізацію проектів з виробництва теплової енергії з використанням альтернативних джерел енергії і палива.

15-РІЧНА ШКОЛЯРКА ВИГРАЛА \$25000 ЗА ЕКОВИНАХІД

15-річна винахідниця з Флориди Ханна Хербст представила недорогий метод виробництва енергії з океанських течій. За свій винахід школярка отримала головний приз на конкурсі молодих вчених Discovery Education 3M Young Scientist Challenge 2015 у розмірі \$ 25 000 і удостоєна звання America's Top Young Scientist («Передові молоді вчені Америки»), повідомляє ресурс FacePla.net.

15-річна Ханна розробила пристрій під назвою «Ocean Energy Probe», використовуючи всього \$ 12 для покупки матеріалів, в тому числі 3D-надрукований гвинт (для друку використовувався еко матеріал), ПВХ трубу, шків, гідрогенератор, успішно протестувавши його у одній з водойм Флориди.

Доступна ціна приладу була однією з цілей Ханни — розробка повинна стати корисною для жителів бідних країн.

Наразі невеликий прилад здатен виробляти достатню кількість електрики для роботи всього кількох світлодіодних лампочок. Але винахідниця запевняє, що ефективність пристрою можна збільшити і він зможе виробляти достатньо електрики для зарядки трьох автомобільних акумуляторів приблизно за одну годину. Його також можна використовувати для живлення оприснювальних насосів або медичних пристроїв, таких як сепаратор для крові.

Винахід Ханни було визнано кращим серед інших дев'яти проектів-фіналістів. Останні три місяці учні працювали з ученим компанією 3M Джеффрі Емсландером, удосконалюючи свої винаходи для конкурсу.

Газета «Зелений світ».
Виходить з 1989 року.
Засновники газети: УЕА
«Зелений світ»
Передплатний індекс
Свідоцтво про реєстрацію
№ 630 серія КВ
від 10.05.1994 р.
Ідентифікаційний код
№

Юридична адреса: 04070, м. Київ, Конtrakтова площа, 4
Адреса для листування: 01004, м. Київ, вул. Л. Толстого, 9

e-mail: vtkach_ko@ukr.net .

ВЕБ сторінка УЕА «ЗС»
WWW.zelenysvit.org.ua

Шеф-редактор
Юрій Самойленко
Головний редактор
Віктор Ткаченко

Думки, висловлені авторами матеріалів, можуть не збігатися з позицією редакції.

Рукописи не рецензуються і не повертаються. Листування з читачами лише на сторінках газети.

Надруковано УЕА «Зелений світ»

Тираж 999 прим.

В газеті використовуються матеріали з інтернет-видань: Кореспондент.net; Майдан-ІНФОРМ; УНІАН; Утро.ru; «Обозреватель», Експрес online, eko.portal, ЕКОЛОГІЯ ЖИТТЯ, ECOTOWN.

УЕА «Зелений світ» створена в 1988 році як реакція суспільства на жакливий екологічний стан в Україні, спричинений Чорнобильською катастрофою 1986 року. Асоціація є членом Міжнародної федерації «Друзі Землі».

Голова УЕА «Зелений світ»
Юрій Іванович Самойленко.

Газета «Зелений Світ» була, на час створення, одним з найперших неформальних антирежимних видань, в якому відкривалася правда про стан здоров'я нації та екологічні негаразди в країні. Газета стала рупором демократії. В епоху тотального замовчування та брехні на наших шпальтах відкривалися жакні картини радянської дійсності.

У ДНІПРІ МАСОВО ВИМИРАЄ РИБА: НАСЛІДКИ МОЖУТЬ БУТИ ЖАХЛИВІ

Місцями в річці вода застоюється і наслідки можуть бути катастрофічними. Вже зараз у Дніпрі масово вмирає риба. Тому на Херсонщині взялися штучно розмножувати рибу, яка може врятувати головну водну артерію країни.

Здалеку — красивий, зблизька — зелений і смердючий. Це — Дніпро. У цьому місці його вкрив планктон. Науковці кажуть: через відсутність паводків та течії вода застоюється. Наслідки можуть бути жакливі.

Планктон не пропускає кисень — тому у Дніпрі масово вмирає риба. Упоратися з одноклітинними водоростями можуть так звані риби-біо-меліоратори. Це білий і строкатий короп, а ще білий амур. Вони харчуються планктоном. Батьківщина того ж білого амура — Далекий Схід. Тому на Херсонщині його розводять штучно, з маленької личинки.

Крім вегетаріанців — коропа й білого амура, до Дніпра переселяють і хижаків — щуку, судака та сома. Їх із річки вилловлюють браконьєри. «Чорні рибалки» так знахабніли, що закидають сітки навіть у заводські ставки.

Фахівці кажуть: якщо не розмножувати рибу, то у Дніпрі взагалі зникнуть деякі її види. Перед тим як випустити хвостатих у річку, їх зважують і кладуть у спеціальний контейнер. До нової домівки рибини везуть вантажівкою.

НА ЛЬВІВЩИНІ ВИРУБАЛИ ЛІС НА 200 ТИС. ГРН

Про це повідомила прес-служба СБУ у Львівській області.

Співробітники Служби безпеки України виявили на одному з державних лісових господарств Старосамбірського району Львівської області факт незаконної вирубки деревини різних порід.

Як повідомили у прес-службі СБУ, через недбале виконання службовими особами лісового господарства своїх обов'язків, незабезпечення заходів з охорони лісового фонду, була допущена незаконна вирубка лісу. Цими діями державі завдано економічних збитків на суму майже 200 тисяч гривень.

Наразі за матеріалами СБУ слідчими органами внутрішніх справ розпочато кримінальне провадження за ч. 1 ст. 367 Кримінального кодексу України (службова недбалість).

ПІВТОРА РОКИ УКРАЇНА ІГНОРУЄ ЕКОЛОГІЧНІ НАСЛІДКИ ВІЙНИ

Незважаючи на зусилля Міжнародної благодійної організації «Екологія-Право-Людина» (ЕПЛ) від початку військових дій на

сході України, відповідальні за цю тематику державні органи ігнорують наявність катастрофічних екологічних наслідків війни.

Ще 22 січня 2015 року у Києві відбувся круглий стіл «Військові дії на сході України: ризики та наслідки для довкілля і здоров'я», ініційований ЕПЛ, що зібрала зацікавлених представників держави та експертів, які досліджують наслідки війни на сході України для довкілля та здоров'я населення. Під час круглого столу експерти ЕПЛ озвучили перші підсумки дослідження екологічних наслідків військових дій на сході України, а саме:

- 1) затоплення шахт та вихід шахтних вод на поверхню, проникнення у підземні води;
- 2) руйнування очисних споруд;
- 3) хімічне та радіаційне забруднення водних ресурсів;
- 4) забруднення атмосферного повітря та ґрунтів;
- 5) розриви снарядів та розсіювання хімічних речовин;
- 6) руйнування місць зберігання небезпечних хімічних речовин, відходів, їхнє заміщення;
- 7) знищення ландшафтів, рослинності;
- 8) знищення значних площ лісів.

Серед іншого ЕПЛ збрала факти знищення заповідних територій у зоні АТО. Було, зокрема, досліджено, що військові дії нанесли збитків заповідним об'єктам щонайменше на 14 мільярдів гривень.

Учасники круглого столу дійшли висновків, що військові дії на сході України завдали шкоду усім без винятку сферам життя країни. Донецька та Луганська області знаходяться на межі екологічної, техногенної та санітарної катастрофи. Ситуація, що склалася, потребує вжиття заходів з невідкладного виявлення техногенних екологічних проблем, спричинених війною, та розробки методології їхнього подолання, саме тому в кінці круглого столу учасниками було розроблено перелік рекомендацій негайної дії для органів державної влади, що були передані в т.ч. у Мінприроди. Також за підсумками своїх досліджень ЕПЛ видала посібник «Воєнні дії на сході України — цивілізаційні виклики людству», що містить повний текст рекомендацій.

Присутній на круглому столі Міністр екології та природних ресурсів Ігор Шевченко виступив з промовою, позитивно відгукнувшись щодо напрацювань ЕПЛ та запевнив учасників заходу в тому, що найближчим часом буде утворена робоча група в рамках Мінприроди, якій буде доручено реалізувати зазначені рекомендації, напрацьовані учасниками заходу. Але віз і нині там.

Експерти ЕПЛ переконані, що зволікання з вирішенням екологічних проблем у зоні АТО у найближчому майбутньому може обернутись значно більшими екологічними та економічними наслідками. Бездіяльність держави у попередженні порушення фундаментальних прав людини на безпечне для життя і здоров'я довкілля має стати предметом широкого міжнародного обговорення.

6 листопада в світі відзначається Міжнародний день запобігання експлуатації навколишнього середовища під час війни і озброєних конфліктів. Як і торік, урядові органи України не мають очевидних результатів роботи з вивчення, попередження та мінімізації екологічних наслідків війни. Просимо представників ЗМІ звернути увагу на бездіяльність держави у питаннях АТО та довкілля.

Олексій Василюк, еколог ЕПЛ

Президентів України Порошенку П. О.

ЗВЕРНЕННЯ

Української екологічної асоціації «Зелений світ»

Про обшуки в помешканнях волонтерів «Фонду оборони країни»

Шановний Петре Олексійовичу!

На Сході нашої країни йде війна з Російською Федерацією, суворі та безжалісна. Це війна на виживання української нації.

З перших її днів розпочали свою роботу благодійні фонди та волонтери, які вже надали допомогу бійцям і постраждалим на сотні мільйонів гривень. Система управління державою частково заблокована війною та значною мірою залишається корумпованою. Саме тому на допомогу був створений волонтерський «Фонд оборони країни». Але останнім часом цей фонд потерпає від нападів зі сторони безумовно непатріотичних сил України. Зокрема, були проведені необгрунтовані обшуки у волонтерів Фонду. Чому не обгрунтовані? — бо всі кошти, які надходили на рахунок цього Фонду та були витрачені на потреби АТО, оприлюднені для широкого загалу на сайті Фонду, «Завдяки якому є можливість стояти і захищати свою Батьківщину» — так говорять волонтери про «Фонд оборони країни» у відеомарафоні «Один за одного» <https://www.facebook.com/volunteersSOS/>

Ми пишаємося тим, що головою управління фонду є член нашої Української екологічної асоціації «Зелений світ».

Ми добре знайомі з діяльністю «Фонду оборони країни» з самого початку його заснування в м. Дніпропетровськ. А також знаємо засновника і керівника Правління цього Фонду Павла Вікторовича Хазана та знаємо в якій сім'ї він ріс і виховувався. Його бабуся, Клавдія Павлівна Фролова, була знаним патріотом України, видатним вченим, педагогом і зав. кафедрою української літератури та мистецтва Дніпропетровської консерваторії, письменницею, професором Дніпропетровського Національного університету. Про її життя і внесок в українську літературу і культуру написані книжки. Діди Павла, вчитель і військовий, героїчно пройшли всю війну.

Батько Павла Вікторовича — Віктор Борисович Хазан теж видатний учений, кандидат технічних наук, доктор філософії. Багато років очолював відділ в інституті Національної академії наук. Член міжнародних академій. Автор біля 200 наукових робіт і винаходів. Один із засновників незалежного екологічного руху в СРСР і Україні. Народний депутат України, голова підкомітету з питань екологічної політики, техногенної безпеки та надзвичайних ситуацій Верховної Ради України третього скликання. Один із ініціаторів і авторів Концепції сталого розвитку України. Його наукова і громадська діяльність відзначена численними вітчизняними і міжнародними нагородами. Мати Павла — Алла Григорівна Дейнега — відомий лікар з 50-річним стажем, відзначена нагородами СРСР і України.

Також Віктор Хазан — один із засновників Української екологічної асоціації «Зелений світ». І тому ми знаємо і Павла, і його сім'ю не з чужих слів, а по спільній

багаторічній громадській діяльності, коли Павло ще хлопчиком приєднався до екологічного руху. Згодом Павло Хазан обирався в керівництво найпотужніших міжнародних екологічних організацій, керував численними громадськими міжнародними екологічними проектами, стажувався в Британському і Шотландському парламентах. Був представником від України у Зелених в Європарламенті. Після листопадових подій 2013р. він відмовився від принагідних пропозицій роботи в ЄС і повернувся додому, щоб організувати Євромайдан в Дніпропетровську, ставши одним із його керівників. Під час звірачого побиття мирного пікету біля обладміністрації Павло Хазан одержав важкі травми очей (стан його здоров'я після цього погіршується). Після перемоги Майдану став одним із засновників «Фонду оборони країни» і був обраний його головою, крім того очолив окремих підрозділ спецв'язку в зоні АТО. За цю діяльність його було нагороджено орденом «За заслуги».

На останніх місцевих виборах Павло Хазан був обраний, як безпартійний, депутатом Дніпропетровської обласної ради від центрального району м. Дніпропетровськ.

Павло Хазан успадкував дар своєї славетної родини: це розумна, високо освічена, працююча, чесна, безкорислива, добросовісна і патріотично вихована людина. Він ні в якому разі не заслуговує такого наклепу і такого ставлення до нього: співробітники Генеральної прокуратури та СБУ з автоматами увірвалися в його квартиру, де була дружина з маленьким сином (Павло Вікторович був в цей час в АТО) і брутально провели обшук з погрозами.

Проаналізувавши діяльність фонду і особисто Павла Вікторовича Хазана, голова молодіжної комісії та члена Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений світ», ми, члени Української екологічної асоціації «Зелений світ» намагалися поглянути на події сьогодення, які дали поштовх до формування української політичної нації в широкому контексті, дійшли такого висновку:

1. Член Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений світ» Павло Хазан завжди проявляв себе як патріот і з початку АТО віддавав всі сили на організацію і ефективну діяльність волонтерського руху, без якого потужний против агресору був би значно ускладненим. Знаючи Павла Хазана десятки років, рішуче відкидаємо саму можливість інших мотивів діяльності Павла Хазана крім самовідданого патріотизму.

2. Факти і учасники подій свідчать про величезний внесок «Фонду оборони країни» в справу захисту України від агресора, патріотичного виховання громадян, формування і залучення до розбудови нового життя нових лідерів європейського типу.

3. Широке співробітництво «Фонду оборони країни» з міжнародними ор-

ганізаціями, а також візити і схвалення роботи Фонду з боку офіційних державних представників країн цивілізованого світу (наприклад делегації сенату США на чолі з Джоном Маккейном) свідчить про значний міжнародний авторитет Фонду і його голови.

Враховуючи вище викладене, вважаємо, що кампанія, розв'язана проти найпотужнішого волонтерського фонду, його керівника і волонтерів унеможливає плідну роботу, спрямовану на підтримку і врятування бійців АТО, спричиняє значну шкоду патріотичній самосвідомості волонтерів, сіє зневіру людей у справедливість і патріотизм влади, псує міжнародний імідж України, про що дуже впевнено говорять волонтери інших волонтерських організацій і не тільки у відеомарафоні «Один за одного».

Просимо Вас, шановний Петре Олексійовичу, особисто втрутитися в справу одного з лідерів вітчизняного і міжнародного екологічного руху, нашого вірного товариша Павла Хазана. Необхідно терміново повернути гроші, які збиралися для врятування його зору і речі: комп'ютерне обладнання, телефон та навіть дитячі іграшки, які вилучені в його двокімнатній малометражній квартирі під час брутального обшуку, який було проведено з порушенням багатьох процесуальних норм, тим самим повернути віру волонтерів у справедливість та їх патріотичну самосвідомість.

Висловлюємо впевненість, що все напрацьоване волонтерами Фонду щодо підвищення боєздатності Української армії буде збережене, а Павло Вікторович Хазан самим найближчим часом стане радником у волонтерському десанті Міноборони з питань радіозв'язку та інформаційної безпеки, а також допомагати державі виконувати завдання екологічної політики і сталого розвитку.

Дане Звернення обговорено і затверджено на засіданні Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений світ»

Голова засідання Зеленої Ради УЕА «Зелений світ» **Юрій Самоїленко**
Секретар засідання Зеленої Ради УЕА «Зелений світ» **Адель Босак**

З повагою, члени Зеленої Ради Української екологічної асоціації «Зелений світ» та голови обласних осередків члени Великої Зеленої ради Української екологічної асоціації «Зелений світ»:

Юрій Іванович Самоїленко, м. Київ; Босак Адель Василівна, м. Київ; Лисиченко, Георгій Віталійович, м. Київ; Усатенко Володимир Іванович, м. Київ; Ткаченко Віктор Павлович, м. Київ; Тищенко Юрій Іванович, м. Київ; Преображенська Наталя Юхимівна, м. Київ; Довбаш Володимир Андрійович, м. Київ; Денисенко Галина Терентіївна, м. Київ; Михалко Михайло Юхимович, м. Київ; Хохлова Олена Георгіївна, м. Київ; Писаренко Павло Вікторович, м. Полтава; Білоусова Галина Сергіївна, м. Харків; Волкова Світлана Андріївна, м. Херсон; Пилипчук Людмила Львівна, м. Херсон; Бідуха Володимир Віталійович, м. Полтава; Ангурець Олексій Володимирович, м. Дніпропетровськ; Побережна Анна Валеріївна, м. Хмельницький; Наталія Миколаївна Пелеш, м. Львів; Матюніна Тетяна Григорівна, м. Рівне; Кульматський Валерій Інокентійович, м. Вінниця; Малуца Микола Петрович, м. Одеса; Хмельницька Любов Іванівна, м. Черкаси; Сидоркін Олег Олексійович, м. Умань.

У КИЄВІ ЗАБРУДНЕНЕ ПОВІТРЯ

Через постійне тління торфовищ воєни під Києвом у самій столиці фіксують перевищення допустимого рівня діоксиду сірки в атмосфері.

Про це інформує Санітарна епідеміологічна служба Києва.

Рівень забруднення повітря перевищено в 1,6 рази. Це зафіксовано в Дніпровському та Дарницькому районах.

Водночас експерти заспокоюють, що прогноз погоди не сприятиме розсіюванню шкідливих речовин в атмосферному повітрі.

ВЛАДА ІГНОРУЄ ЗАБУДОВУ ТА РОЗОРЮВАННЯ ЗАПОВІДНИХ ЗЕМЕЛЬ НА КИЇВЦІНІ

На початку жовтня активісти НЕЦУ разом із журналістами в черговий раз відвідали заказник, який знаходиться в Обухівському районі Київської області, та зафіксували на його території продовження функціонування та розбудови гольф-клубу.

«Під час перевірки ми зафіксували роботу спецтехніки — екскаватор рив яму для нової локації. Біля адміністрації гольф-клубу було припарковано декілька автомобілів гравців, самі гравці знаходилися на ігрових майданчиках. Побачивши знімальну групу, водій екскаватора та обслуга втекли. Люди з адміністрації теж зникли, вхід до адміністрації заблокували електромобілем. — Розповідідає Олександр Соколенко, активіст молодіжного відділення НЕЦУ. — Чоловік, якого залишили відповідати на питання, знав лишень як його звуть. На жодне інше питання щодо гольф-клубу він не відповів. Що, з рештою, не завадило йому кілька разів передзвонити Олександру Яворському, засновнику гольф-клубу та президентові групи компаній «Біокон», і повідомити про ситуацію на об'єкті».

Також Козинська селищна рада у заказнику виділила земельні ділянки під будову. Це рішення прокуратура оскаржила в суді першої інстанції і виграла справу, але згодом прогнала касацію. Ці ділянки об'єднали в одну велику ділянку. Її загальна площа складає близько 5 га. На ній уже зведено масток, створено ставки, розарії та майданчик для гри у теніс.

«Ми спробували здійснити зйомку території через паркан. За декілька хвилин до нас підійшов озброєний охоронець та у брутальній формі, тримаючи руку на кобурі із пістолетом, порадив негайно забиратись», — зазначає Олександр Соколенко.

Сергій Неділько, голова Обухівської районної державної адміністрації, говорить, що грошей у бюджеті на заказник немає, інформацією кому належить гольф-клуб — не володіє, чи порушує гольф-клуб положення про заказник —

зрозуміти не може, хоча вже протягом трьох місяців на цю тему веде переговори з Сергієм Курикіним, виконуючим обов'язки Міністра екології та природних ресурсів України.

Усі особи, що мають безпосередній стосунок до порушення заповідного режиму у заказнику, мають нести кримінальну відповідальність відповідно до статті 252 ККУ. Обухівська РДА, відповідно до Охоронного зобов'язання, повинна була забезпечити дотримання заповідного режиму у заказнику: встановити охоронні знаки та інформаційні щити, перекрити в'їзд у заказник для приватного автотранспорту, демонтувати тимчасові споруди гольф-клубу «Козин», здійснити заходи з відновлення пошкодженого працівниками гольф-клубу природного трав'яного покриву.

Олександр Соколенко

ЧАСТИНІ ГОЛОСІЇВСЬКОГО НАЦПАРКУ ЗАГРОЖУЄ ВИРУБКА

Представники ТОВ «АВЕСТА-БУД» планують вирубати 2,6 гектарів лісу в урочищі Бичок, яке належить до Голосіївського НПП та охороняється відповідно Закону України «Про природно-заповідний фонд». Про це повідомляють активісти Національного екологічного центру України.

На сьогодні дерева в урочищі Бичок вже помічені лісорубними мітками. Парк може втратити унікальний лісовий масив, представлений, зокрема, і віковими дубами.

ТОВ «АВЕСТА-БУД» обгрунтовує своє право користування заповідною земельною ділянкою рішенням Київради, ухваленим 2009 року з порушенням чинного законодавства.

«Так звані «підприємці» встигли заручитися ще і підтримкою Вищого господарського суду, що ухвалив відверто неправове рішення на користь лісорубів», — пояснює ситуацію активіст молодіжного відділення НЕЦУ Олександр Соколенко.

НЕЦУ звернувся до органів прокуратури та міської влади з вимогою вжити всі необхідні заходи для збереження заповідного лісу та покарання осіб, які свідомо вчинили дії, що можуть призвести до пошкодження об'єкту природно-заповідного фонду.

Також НЕЦУ закликає місцевих мешканців та водіїв, які користуються Столичним шосе, за перших ознак рубок лісу чи підготовки до цього (що може статися, найімовірніше, вночі) одразу викликати поліцію та, за можливості, чинити фізичний опір лісорубам.

Нагадаємо, що завдяки 17-річній боротьбі з владою активіста УЕА «Зелений світ» Михайла Михалка, Президент України В. Ющенко підписав указ про створення Голосіївського НПП.

ЗАКАЗНИК ВІДДАЛИ В ПРИВАТНУ ВЛАСНІСТЬ

Ландшафтний заказник «Стугна» у Обухівському районі на Київщині віддали у приватну власність. Таке відкриття зробили фахівці Національного екологічного центру України та народний депутат Ігор Луценко. Заказник знаходиться в межах Державного підприємства «Київське лісове господарство» Обухівського лісництва.

Проте Публічна кадастрова карта демонструє що територія перебуває у приватній власності.

У минулому, ми проводили дослідження, де на Київщині надавались ділянки під будову за рахунок земель природно-заповідного фонду. Тоді виявили 23 заказники, фактично — кожен сьомий по області, в яких були надані окремі ділянки, ігноруючи заповідний статус земель. Натомість ситуації, щоб весь заказник опинився у приватній власності — ще не було відомо ніде в Україні, — говорить заступник голови НЕЦУ Олексій Василюк.

Практика надання у приватну власність земель природно-заповідного фонду, розміщених біля Дніпра, добре відома у місті Києві, передусім у межах заказника «Острів Жуків», який спіткала аналогічна доля кількома роками раніше.

Київська влада, котрій закон дозволяє представляти інтереси територіальної громади Києва, мусить негайно стати на захист столиці — адже кияни дихають тим киснем, котрий продукують ліси навколо міста. Віталій Кличко і Олексій Резніков мають, на відміну від пересічних киян, увесь необхідний інструментарій, щоб спільно з місцевою владою Київщини у судах зупинити розбазарювання земель природно-заповідного фонду. Відповідне депутатське звернення я негайно надіслав на Хрещатик, 3б, — додає народний депутат України Ігор Луценко.

Екологи звернулись до контролюючих органів з проханням виявити рішення, якими було передано територія заказника у приватну власність та вжити дії зі скасування таких рішень.

ГРОМАДСЬКИЙ ВЕЛОПРОКАТ У КИЄВІ ПОЧНЕТЬСЯ З ТРОЄЩИНИ

Нещодавно столична влада офіційно відкрила 22-кілометровий веломаршрут «Троєщина — Європейська площа». Тепер адміністрація міста планує створити в Києві пункт громадського велопрокату, що має з'явитися на новому маршруті, повідомляє ресурс Vesti-ukr.com.

Загалом, велопрокат працюватиме за тим самим принципом, що й у інших європейських містах: на одному з пунктів прокату за маршрутом «Троєщина — Європейська площа» людина зможе взяти в оренду велосипед, а доїхавши до потрібної зупинки, залишити його в пункті прийому.

Як повідомляють у адміністрації міста, запускати байкшерінг будуть у два етапи: «На маршруті Троєщина-Європейська площа система повноцінно запрацює в 2016 році, а по всьому місту — в 2017 році. Починаємо з віддаленої частини, так як у центрі велодорожок майже немає, відсутня паркувальна система і дисципліна водіїв на низькому рівні, що істотно впливає на безпеку», — говорить перший заступник гендиректора Київського інвестиційного агентства Віталій Бойко.

Бойко також додав, що такий бізнес не можна назвати особливо дохідним. Оскільки влада міста не може взяти відповідні витрати на себе, на відміну від Європи, де таку мережу фінансують муніципалітети, то адміністрація буде залучати інвесторів. При цьому бажаною вже є.

На маршруті повинно бути не менше п'яти станцій з прокатом і велопарковки на 20 місць.

ЯК НОРВЕЖЦІВ ЗАОХОЧУЮТЬ ДО РОЗДІЛЬНОГО ЗБОРУ СМІТТЯ

Норвежцям постійно роз'яснюють необхідність та важливість використання енергії сміття.

Про цінність відходів у Норвегії розказують з раннього дитинства. Для малюків випускають яскраві ілюстровані книжки, де в ігровій формі пояснюється, як правильно сортувати відходи. Наприклад, потрібно допомогти якомусь звірятку розкласти старі речі у кольорові коробочки.

Потім про необхідність сортування відходів норвежцям регулярно нагадують соціальні працівники, які за допомогою кольорових буклетів та брошур пояснюють важливість роздільного збору цінного ресурсу.

У Норвегії приділяють особливу увагу сортуванню органічного непотребу у зе-

лені пакети, а пластикового — у сині. Саме за цими кольорами автомати на сміттєвих заводах розділяють відходи.

Невеликого розміру, щільні сміттєві пакети, якими держава забезпечує населення безкоштовно, можна знайти у кожному супермаркеті: бери скільки хочеш — тільки сортуй правильно. Інструкції щодо правильного сортування сміття також обов'язково включені у адаптаційний курс для емігрантів.

Норвезьке телебачення постійно демонструє соціальну рекламу, яка наочно показує, що можна зробити з правильно відсортованих відходів. Так, риб'яча голова, яка на екрані забарвлюється у зелений колір, — це біогаз, коробочка з-під йогурту, яка стає синьою, — це флісовий светр, «зелена» цибуля — це добриво, а «синя» банка з-під кетчупу — це офісний стілець.

Наразі добути з сміття біопаливом країна обігриває школи, заправляє міські автобуси та іншу муніципальну техніку.

Багато рекламних роликів знято про те, які обсяги біогазу країна втрачає через неправильне сортування сміття. Так, один з них розповідає про недбалство громадянина, який викидаючи відходи помилився кольором пакета, і, фактично, вилів паливо на землю.

Традиційно у норвезькому будинку сміття розділяють на сім видів: картон і папір, органіка, поліетилен і нетвердий

пластик, скляні та пластикові пляшки, бляшанки з-під консервів, шкідливі відходи (відпрацьовані батарейки, акумулятори, перегорілі лампочки, тощо), а також інше сміття.

Скляні та пластикові пляшки норвежці можуть здати до автоматів, які знаходяться у супермаркетах, і отримати невелику компенсацію у вигляді паперового чека. Останній можна отоварити у тому ж магазині або отримати готівку. Крім того, у кожному супермаркеті є контейнер для здачі шкідливих відходів — відпрацьованих батарейок, перегорілих лампочок та інших небезпечних відходів. Натомість прострочені ліки приймають у будь-якій аптеці.

У спеціальні контейнери, які стоять на вулицях, норвежці можуть викинути непотрібний одяг та взуття, які сортують благодійні організації. Новорічні ялинки на переробку збирають муніципальні служби, попередньо повідомивши на сайті про маршрут і графік роботи спецтранспорту.

Великі за габаритами речі — наприклад, старі меблі — населення зобов'язане самотужки вивозити на спеціальні полігони, де знаходяться відповідні контейнери.

У Норвегії підрахували, що чотири тонни відходів мають таку ж енергетичну цінність, як одна тонна мазуту. Рівно стільки потрібно, щоб опалювати один приватний будинок усю зиму.

СМІТТЄСПАЛЮВАЛЬНИЙ ЗАВОД У КИЄВІ ПЕРЕТВОРЯТЬ НА ПОВНОЦІННУ ТЕЦ

У Києві сміттєспалювальний завод «Енергія» реконструюють у повноцінну теплоелектроцентральною (ТЕЦ) на поновлюваних джерелах до кінця 2018 року, повідомляє uaenergy.com.ua.

Столиця отримає якісно новий об'єкт у рамках запуску ПАТ «Київенерго» комплексної програми модернізації.

Вже до кінця 2015 року у рамках другого етапу реконструкції компанія має намір провести капітальний ремонт котлоагрегату No4 і електрофільтру із заміною поверхні нагріву, зовнішніх трубопроводів, водяного економайзера, обмурівки і теплоізоляції. Передбачається, що в результаті проведених заходів

продуктивність котлоагрегату та обсяги спалювання сміття збільшаться до 20%, а викиди забруднюючих речовин (пилу) зменшаться до 40-50% від нормативних вимог.

Цьогоріч «Київенерго» також планує придбати грейфери для кранів шлакового відділення і твердих побутових відходів, а до кінця 2018 року — капітально відремонтувати всі котлоагрегати і електрофільтри сміттєспалювального заводу.

На додачу, у 2017-2018 роках на заводі «Енергія» планують встановити турбіну потужністю 4 МВт, яка буде забезпечувати електроенергією близько 30 багатоповерхівок, генеруючи щорічно 14 млн кВт-год,

та побудувати сучасну систему хімічного очищення димових газів.

Як прогнозують у компанії, в результаті комплексної модернізації «Енергія» збільшить обсяги утилізації ТПВ на 20% — до 280 тис. тонн на рік, а виробництво теплоенергії на 60% — до 360 тис. ГКал/рік. Для порівняння: наразі завод спалює 235 тис. тонн ТПВ на рік, тоді як Київ щорічно продукує близько 1,3 млн тонн сміття.

Проведена реконструкція дозволить сміттєспалювальному заводу у осінньо-зимовий період забезпечувати опаленням і гарячою водою понад 300 багатоповерхівок, а влітку давати гарячу воду 700 багатоповерхівкам.

КИЇВ МОЖЕ ЗАРОБЛЯТИ НА СМІТТІ 3 МЛРД ГРИВЕНЬ ЩОРОКУ

Продаючи вторинну сировину, вилучену з твердих побутових відходів, Київ може заробляти понад 3 млрд гривень у рік, повідомляє uainfo.org.

Як зазначає спеціаліст «Публічного аудиту» Володимир Тарчинський, тонна очищеного сміття зі стовідсотковим вмістом пластику коштує на світовому ринку близько тисячі євро, а виробів із пластмаси у столичних відходах близько 60%. В той же час в Україні за тону використаної тари можна отримати близько 5 тис. гривень, підкреслює аудитор, наголошуючи, що Київ практично не використовує перспективне джерело наповнення бюджету.

Сьогодні у столиці досі відсутній ринок переробки сміття, констатує фахівець. Невідсортовані відходи потрапляють у кращому випадку на сміттєспалювальний завод «Енергія» та на Полігон твердих побутових відходів No5, у гіршому —

відвантажуються на нелегальні звалища (майже 3,5 млн куб. м у рік).

За даними «Публічного аудиту», «Енергія» щорічно знешкоджує 20% усього столичного сміття — близько 780 тис. куб. м (130 тис. тон), а полігон No5 захоронює в середньому 1,5 млн куб. м ТПВ—50%. Решта 30% відходів переробляється на сортувальних лініях комерційних компаній або вивозиться прямо на нелегальні звалища Київщини.

За словами Володимира Тарчинського, компанії, які змушені платити на третину більше за утилізацію однієї тони ТПВ—87 грн, ніж за її поховання на нелегальних звалищах—50 гривень, не зацікавлені у цивілізованому поводженні зі сміттям.

«Періодично перевізники нарікають, що тариф за збір компенсує лише витрати на вивіз сміття, однак з ринку не йдуть, — пояснює спеціаліст «Публічного аудиту»,

зауважуючи, що завдяки нелегальним звалищам цей бізнес залишається досить рентабельним.

Аби заробляти на смітті та паралельно вирішувати екологічні проблеми, Київ зобов'язаний побудувати нові сміттєпереробні заводи із залученням іноземних інвесторів. «Приміром, з французькою компанією «Veolia Environnement» — одним зі світових лідерів комунальної галузі — столиця може зареєструвати спільне підприємство, в якому 51% статутного капіталу належить комунальному підприємству, а 49% — європейській компанії, — пояснює Володимир Тарчинський, зауважуючи, що місто може вкласти свою частку у спільний проект майном, зокрема землею, на якій буде побудовано завод.

Сьогодні в Україні накопичено близько 36 млрд тон відходів, з яких утилізується лише 30% промислових відходів та 4% — побутових.

ВІДВАРИ ВІД ЗАСТУД

Відвари від застуд з лікарських рослин є альтернативою або ефективним доповненням до традиційних препаратів при симптомах ГРВІ.

Не дивлячись на різноманітність препаратів для лікування ГРВІ, народні засоби не втрачають популярності. Одне з таких засобів — відвари від застуд. Їх застосовують всередину і для полоскань.

Нерідко лікувальні відвари можуть замінити традиційні ліки від ГРВІ. Але коли прийом аптечних засобів необхідний, вони допомагають полегшити стан і прискорити одужання.

Для приготування відварів зазвичай використовуються кора, коріння, гілки, листя лікарських рослин.

Рослини для лікувальних відварів

Дія протизастудних відварів обумовлена властивостями активних інгредієнтів, що містяться в екстракті рослин. Давайте розглянемо найпопулярніші з них.

Липа. Квітки цієї рослини мають потогінні, протизапальні, знеболюючі, протисудомні, сечогінні властивості. Вони допомагають розріджувати слиз і густе мокротиння при сильному кашлі. Ці властивості пов'язують із вмістом у липі кверцетину і кемпферолу.

Шавлія. Ефірні олії цієї рослини надають їй бактерицидну і протизапальну властивості. Шавлія також містить алкалоїди, дубильні речовини, вітамін В1, вітаміни С і Р, камфору, фосфорну кислоту та інші речовини.

Відхаркувальні і муколітичні властивості, пом'якшувальна дія шавлії роблять її хорошим помічником при хворому горлі і кашлі, при лікуванні ларингіту, тонзилітів, бронхіту. Вона зменшує набряклість слизових оболонок дихальних шляхів і внутрішньочерепний тиск при лихоманці.

Ромашка. Її суцвіття містять такі корисні речовини як флавоноїди, а-бісаболол, білкові речовини, бета-каротин, пектини, слизові і дубильні речовини, аскорбінову, нікотину і саліцилову кислоти.

Потогінні, протизапальні і безпечні властивості цієї рослини використовуються при лікуванні застуд.

Материнка. Містить ефірні олії, ароматичні сполуки, дубильні речовини, аскорбінову кислоту. Ця рослина має

безпечні властивості. Застосовується як седативний, відхаркувальний, сечогінний, жовчогінний засіб і входить до складу зборів від кашлю, застуди, що супроводжується лихоманкою. Настій або відвар з трави материнки використовують для полоскання ротової порожнини і горла при тонзилітах, фарингітах, стоматитах.

Імбир. Найвідоміший спосіб використання імбиря як засіб від застуди — приготувати з нього чай. Але імбир також підходить для приготування відварів і настоїв.

Імбирний корінь завдяки ефірній олії має бактерицидні, потогінні, антисептичні, відхаркувальні, загоюючі, спазмолітичні властивості, тому він використовується при лікуванні застуди у дітей і дорослих. Крім того, імбир містить вітаміни та мікроелементи, які зміцнюють імунну систему.

Як приготувати відвари від застуд?

Існує безліч рецептів лікарських відварів, які допомагають боротися із застудою. Відвари повинні бути свіжими, тому їх потрібно готувати щодня, але не «про запас».

З деякими рецептами ви можете ознайомитися прямо зараз.

Відвар липових квіток з медом. Щоб приготувати такий відвар, візьміть 1 столову ложку квіток липи на склянку окропу. Потім у відвар додають одну столову ложку меду. Приймайте на ніч по 1/4 або 1/2 склянки.

Відвар ромашки «стоп застуда». Для його приготування використовують шавлію, ромашку, фіалку триколірну або евкалипт. Траву будь-якої з цих рослин заливають окропом у співвідношенні 1 столова ложка на 1 склянку води, настоюють 15-20 хвилин. Цей відвар можна приймати всередину або полоскати ним горло 4-5 рази на день.

Відвар ромашки «стоп застуда». При перших ознаках застуди можна скористатися таким рецептом. Залейте 1 столову ложку квітів ромашки склянкою окропу. Нехай настоїться, поки не охолоне. Процідіть відвар і пийте по 1/3 склянки 3-4 рази на день.

Відвар материнки. 2 столові ложки трави материнки потрібно засипати в емальований посуд, залити склянкою гарячої води, протягом 15 хвилин нагріти на водяній бані, а потім настояти при кімнатній температурі 40-45 хвилин.

Відвар з імбиру. Щоб приготувати такий відвар, 1 столову ложку тертого кореня імбиру залийте склянкою води і 10 хвилин кип'ятіть. Приймати відвар з імбиру потрібно протягом дня по 1 чайній ложці.

Будьте обережні!

На закінчення варто нагадати, що не тільки лікарські препарати, а й лікарські рослини мають свої протипоказання. Наприклад, ромашку не рекомендується використовувати пацієнтам з анацидним гастритом або індивідуальною непереносимістю. А імбир протипоказаний при захворюваннях шлунка і людям, схильним до перепадів артеріального тиску, і т.д.

Тому перш, ніж використовувати рослини для приготування відварів від застуд, поцікавтеся переліком побічних ефектів.

ПАСИВНЕ КУРІННЯ ШКІДЛИВЕ, ЯК І ЖИТТЯ В ЗАГАЗОВАНОМУ МІСТІ

Відомо, що пасивне куріння призводить до різних проблем зі здоров'ям, наприклад, хвороб серця або дихальної системи.

Тому уряди багатьох країн організували заходи, щоб захистити населення від впливу тютюнового диму. Вчені з Абердинського і Единбурзького університетів проаналізували дані чотирьох взаємопов'язаних досліджень, проведених в Шотландії між 2009 і 2013 роками. У цих дослідженнях вимірювався рівень вмісту в повітрі маркерів вторинного тютюнового диму, зважених тонкодисперсних частинок (ТЧ 2,5), таких як пил, пише BBC.

Основними джерелами ТЧ 2,5 є вихлопні гази від автомобілів і викиди. Шотландські дослідники задалися метою оцінити кількість ТЧ 2,5 в повітрі, яке вдихають люди, які жили у будинках курців і некурців. Вони об'єднали дані досліджень з даними про типову частоту дихання і життєдіяльність людей. Також вчені зібрали інформацію про якість повітря в 93 «курящих» і 17 «некурящих» будинках. Результати показали, що концентрація ТЧ 2,5 в «курящих» будинках була приблизно в 10 разів вища, ніж у «некурящих». Вплив ТЧ 2,5 на «некурящих» людей, що жили з курцями, зазвичай перевищував рекомендовану Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) норму утричі.

Багато «некурящих», які мешкали з курцями, вдихали стільки ж ТЧ 2,5, скільки «некурящі» і ті, що уникають тютюнового диму жителі міст з високим рівнем забруднення повітря (таких як Пекін або Лондон). У будинках, де не було обмежень, пов'язаних з курінням, концентрація вторинного тютюнового диму приблизно в 10 разів перевищувала той же показник в будинках, де існували подібні обмеження. В чверті будинків середня концентрація ТЧ 2,5 більш, ніж в 11 разів перевищувала середньорічну норму, рекомендовану ВООЗ. Дослідники підрахували, що за 80 років людина, яка живе в «некурящому» будинку, вдихне 0,76 грама ТЧ 2,5, а той, хто живе в «курящому» будинку — 5,82 грама. Якщо в будинку людини, яка не курить, але мешкає з курцями, запровадять заборону на куріння, вона буде вдихати на 70% менше ТЧ 2,5.

НЕЗАКОННИЙ ВИДОБУТОК БУРШТИНУ ДАЄ 20 МЛН ГРН ЩОМІСЯЦЯ

Активісти «Автомайдану» були на суді в Рівному, де розглядалось питання повернення державі «Укрбурштину».

Олексій Гриценко, депутат Київради, розповідає про перебіг та результати суду в Рівному, де розглядали питання повернення державі «Укрбурштину», а також про подальші плани руху та його ставлення до політичної діяльності.

Ілона Довгань: Щойно прийшла новина, що «Укрбурштин» повернули під контроль держави, цей суд був у Рівному, і ви туди їздили, як активісти «Автомайдану». Навіщо, чому, в принципі результати позитивні?

Олексій Гриценко: Ми кілька місяців тому підняли цю тему бурштину. Нас хвилювало два питання — це екологія і корупція, яка через бурштин охопила повністю всю вертикаль силових структур, соціально незахищених людей. Побачили, що сформувалась певна команда в ДАК «Укрполіметали», які почали наводити лад в цій сфері. Щодо «Укрбурштину», це підприємство більше 10 років знаходилось у процесі санації, і по суті ним керував комітет кредиторів, через керуючого санацією, через суддю, яка заслуховувала звіти, а реально нічого не відбувалось.

На цьому суді ми сьогодні почули, що за півроку цей комітет кредиторів не зміг навіть розглянути питання мирової угоди. Ми приїхали на перше засідання суду і побачили, що процес просто затягується. За нашою оцінкою, незаконний добуток бурштину дає кожного місяця близько 20 млн грн. Одразу ж, в період між двома засіданнями суду, було затримано цілу партію бурштину, і була спроба її потім повернути з державної власності. Ми теж намагались втрутитись в це питання, і суд вирішив правильно — не дав повернути з державності.

Ілона Довгань: Ви могли б зробити партію, ви активні, ви в авангарді. Ви могли б піти собі в політику, але вирішили залишитись громадською організацією?

Олексій Гриценко: Ми обговорювали це і прийняли категоричне рішення, що «Автомайдан» не йде ні на які вибори. Зараз з'явилася партія-фейк, яку перейменував колишній депутат від Черновецького, назва «Автомайдан», і пішов на вибори, назвав навіть балотується в мери. До нас це ніякого відношення немає. І всім пояснюємо, що це ганебне явище. А для себе прийняли рішення, що наші люди можуть йти у владу від різних політичних сил.

«Автомайдан» визначив для себе напрямки подальшої роботи: перше — це боротьба з корупцією (МВС, суди, прокуратура в першу чергу), друге — допомагати ініціативам громадян знизу, третє — допомога армії.

У ЛИТВИ ХОЧУТЬ У 44 РАЗИ ЗБІЛЬШИТИ ПОДАТОК НА ВИДОБУТОК БУРШТИНУ

Міністерство охорони навколишнього середовища Литви пропонує підвищити податок на видобуток бурштину у 44 рази. Новація поширюється на каміння більше 4 см в діаметрі. Про це повідомив DELFI.

«У законі про корисні копалини встановлено, що кожен кілограм бурштину оподатковується у розмірі €20,22. Міністерство пропонує підняти плату до €280 за кг, якщо бурштин дрібніший 40 мм, а за той, що більший 40 мм — €900», — зазначило видання.

За попередньою оцінкою, в родовищі в Юодкранті є близько 112 тонн бурштину. За 20 років розробки родовища можна отримати €41 млн податкового збору за новою ставкою.

В екологічному відомстві пропонують перевести в бюджет держави 70% від доходу копалень, 20% — залишити місцевій владі, на території яких знаходяться родовища, 10% — перевести на програму підтримки охорони навколишнього середовища.

Також видання зазначає, що після зміни геополітичної ситуації у відносинах з Росією, литовські підприємці не можуть отримати ліцензії на вивезення бурштину з Калінінграда.

20 АМЕРИКАНСЬКИХ ЗІРОК, КОТРИ ПЕРЕЙШЛИ НА СОНЯЧНУ ЕНЕРГІЮ

Багато відомих людей та зрінок на сьогодні просувають стійкий розвиток та дружній до довкілля стиль життя. Так, Стівен Кольберт їздить на електромобілі Тесла. Дехто з його колег встановили дахові сонячні панелі та інші системи використання відновлюваних джерел енергії в себе вдома. Є й ті, хто використовує свій зірковий статус для просування відновлюваних джерел енергії та дій на захист від кліматичних змін.

Дехто із цих знаменитостей навіть взяв участь у програмі Solar Neighborhood Program (Програма Сонячного Сусідства), котра була започаткована більш як десятиліття тому актором Едом Нортонем. За умовами програми, кожного разу як знаменитість купує собі сонячні панелі для свого будинку, компанія інсталує безкоштовну сонячну систему в бідному районі Лос-Анжелеса. За минуле десятиліття список зірок, що взяли участь у програмі зріс у багато разів. Проте «зіркові активісти» на цьому не зупиняються. Вони використовують свій статус і в інший спосіб.

Ось деякі знаменитості, котрі перейшли на сонячну енергію:

Едвард Нортон не лише вирішив перейти на сонячну енергію, але й допоміг у запуску Сонячного Сусідства - програми, котра надає сонячну систему сім'ї з низькими доходами в Південному Лос-Анжелесі, щоразу коли хтось встановлює дахову електростанцію через цю програму.

Том Хенкс також бере участь в Сонячному Сусідстві.

Сельма Хаек - також учасник програми.

Оуен Уілсон теж в компанії.

Бред Пітт не тільки став учасником Сонячного Сусідства, але через свою фундацію Make It Right Foundation фінансує будівництво екологічно дружніх будинків у Новому Орлеані.

Цілком природно, що зірка телешоу з назвою «У Філадельфії завжди сонячно» є великим прихильником сонячної енергії. Дені Девіто та його жінка Рі Перльман також підтримують сонячну енергію.

Деріл Ханна - відомий еко-активіст. Тому не дивно, що і вона долучилась до проєктів з підтримки сонячної енергії, зокрема Сонячного Сусідства.

Пірс Броснан встановив сонячні панелі на своєму домі в Малібю і був включений до Національної Енвайронменталістської Галереї Слави (National Environmental Hall of Fame).

Ще один учасник Національної Галереї, веган та ентузіаст електромобілів Ед Біглі Молодший забезпечує свій дім енергією вітру та сонця. Він також використовує велосипед, що генерує електроенергію для приготування тостів і платить за електроенергію всього \$300 на рік.

Дон Чеадлі також став учасником Сонячного Сусідства.

Актор-комік Джим Керрі думає, що сонячна електроенергія - зовсім не жарт.

Ще один прекрасний гуморист Уїлл Феррел так само любить сонячну енергію.

Скарлет Йохансон також підписалась на Сонячну програму.

Співак та автор пісень Джек Джонсон є також серйозним прихильником дружнього до довкілля життя. Його щорічний еко-фестиваль на Гаваях щороку приваблює десятки тисяч учасників.

Леонардо Дікапріо бере участь у кількох проєктах зі зміни клімату та заснував Leonardo DiCaprio Foundation, котра просуває стійкий розвиток. Він також доклав зусиль для того, щоб сонячна електроенергія використовувалась при зйомці фільму «Inception».

Кейт Бланшетт не тільки забезпечує власний будинок сонячною електроенергією, але й допомогла встановити сонячні панелі Сіднейському Театру.

Коли зірка «Злих дівчат» Рейчел Макадамс не їздить на велосипеді, вона водить свій електромобіль. А її дім? Так, забезпечується енергією від сонця.

Джонні Депп забезпечує свій будинок на Багамах енергією від сонячної електростанції та водневих елементів.

Будинок Джулії Робертс на Малібю також забезпечується енергією від сонця.

Дивний Ал Янковік також підписався на Сонячне Сусідство.

ЕКОЛОГИ ТЕЖ ВИЙШЛИ ПІД ВЕРХОВНУ РАДУ ЗІ СВОЇМИ ВИМОГАМИ

Екологи вимагають від депутатів прийняти закон, який зобов'язе енергетичні компанії встановити лічильники на тепло у всі будинки з централізованим опаленням.

Під час акції картонні моделі будинків шукали біля парламенту своїх вірних та чесних друзів — лічильників. Саме завдяки ним будинки зможуть економити кошти на опаленні та боротися з корупцією в енергетиці. Учасники акції «Лічильник — гігулка від корупції в енергетиці» з плакатами вимагали від депутатів прийняти рішення про обов'язкове встановлення лічильників, оскільки це позитивно вплине на реформування енергетичного сектору та наблизить Україну до енергонезалежності.

Законопроект про комерційний облік тепла та води у сфері житлово-комунального господарства розробили експерти Реанімаційного пакету реформ (РПР) та Національного екологічного центру України (НЕЦУ). Даний документ написаний відповідно до європейських вимог про облік тепла та гарячої води у всіх будинках.

Прозорий облік допоможе контролювати якість наданих послуг і заохотить людей економити, кажуть екологи. Експерти переконують: з лічильниками споживання теплоенергії зменшиться на 25%.

«Розробили законопроект, який пропонує зобов'язати теплокомуненерго та водоканали встановити лічильники у всіх будинках з централізованим опаленням та водопостачанням. 60% будівель є без обладнання лічильників тепла. Тобто люди, які живуть у цих будівлях, не мають змоги здійснювати моніторинг власного споживання, контролювати якість надання комунальних послуг та отримувати економічну вигоду від заходів енергозбереження», — каже експерт національного екологічного центру України Андрій Железний.

«Депутати мають якомога швидше розглянути та прийняти закон, який зобов'язе енергетичні компанії продавати енергію споживачам лише згідно з показниками лічильника у будинку, як це прийнято в європейських країнах. Наразі українці платять за централізоване опалення як на базарі «за kota у мішку», оскільки 65% будинків не можуть вести облік споживання тепла», — пояснює експерт.

Новий законопроект про комерційний облік тепла та води у сфері житлово-комунального господарства експерти Реанімаційного пакету реформ (РПР) розробили відповідно до європейських вимог. Експерти НЕЦУ та РПР запевняють, що прийняття такого Закону позитивно вплине на реформування енергетичного сектору та наблизить Україну до енергонезалежності.

Святослав Павлюк — експерт РПР з енергоефективності, вважає, що, маючи повний облік, можна перевірити обґрунтованість тарифів.

«Якщо зобов'язати постачальників комунальних послуг виставляти рахунки лише на підставі показів лічильників, — з'явиться можливість визначити справжні втрати тепла і води у мережах. А у

тарифі ці втрати є вагомою складовою. Мешканці можуть впливати на своє споживання та рахунки за опалення чи гарячу воду значно більше, ніж на тариф, коли перестануть платити за ненадане тепло чи споживати менше», — коментує пан Павлюк.

За словами експертів, облік споживання енергоресурсів надасть змогу заощаджувати на витратах за споживання теплової енергії у середньому на 25%. Також завдяки повному обліку споживання енергії у державі буде наявна об'єктивна інформація для обґрунтування тарифів та забезпечення прозорості енергетичного ринку.

86% УКРАЇНЦІВ ВВАЖАЮТЬ ВЛАДУ ВІДПОВІДАЛЬНОЮ ЗА ЕНЕРГОЗБЕРЕЖЕННЯ

Більшість населення України вважає, що заощаджує достатньо енергії в побуті, і не вважає правильним покладати відповідальність за зменшення споживання енергії на «звичайних людей». Так, 92% українців стверджують, що в їхніх домогосподарствах прийнято економічно використовувати енергію і ресурси. Майже 9 з 10 опитаних вважають, що енергозбереження слід запроваджувати на підприємствах, не змушуючи людей заощаджувати вдома.

Крім того, більше 60% українців скептично ставиться до субсидій і вважає, що вони не допоможуть населенню адаптуватися до нових тарифів. Зокрема, до скептиків належить більше половини самих отримувачів субсидій.

Про це свідчать результати всеукраїнського дослідження «Думки і погляди населення України щодо енергозбереження», проведеного Київським міжнародним інститутом соціології у червні-серпні 2015 року на замовлення Національного екологічного центру України (НЕЦУ) та Представництва Фонду ім. Фрідріха Еберта в Україні.

«Українці не знають про те, скільки споживають. Майже 80% опитаних вважають, що населення споживає лише незначну частку всіх енергоресурсів країни. Насправді ж, ця частка становить 40% всієї енергії. Опитування свідчить про непоінформованість населення — а відтак, і його неготовність інвестувати в енергозбереження. Інформування населення на цю тему мало б забезпечуватися єдиною інформаційною кампанією на державному рівні. Але її немає», — коментує експерт з енергозбереження НЕЦУ Анна Шумейко.

На думку фахівців, держава повинна системно роз'яснювати громадянам, зокрема, причини підвищення тарифів, призначення і причини запровадження субсидій для окремих категорій населення, важливість участі самих громадян в енергозбереженні.

«Населення має розуміти, які практики та технології енергозбереження є ефективними, і як саме вони мають втілюватися, — зазначає експерт з енергоефективності проекту «Угода мерів — Схід» Святослав Павлюк. — Проте наразі на рівні держави відсутня не тільки єдина інформаційна кампанія з

цього приводу — у галузі енергоефективності та енергозбереження навіть до сих пір не прийнята єдина загальнодержавна стратегія».

В опитуванні «Думки і погляди населення України щодо енергозбереження» взяли участь українці віком від 18 років з міст та сіл 24-х областей України. Питання для соціологічного дослідження формувалися на основі проведених у липні фокус-групових дискусій, які виявили актуальні для домогосподарств питання та проблеми. Серед них найбільш важливим виявилось підвищення тарифів на комунальні послуги, яке й стало головним мотивом для енергоощадження.

ТЕПЛОВА ЕНЕРГІЯ З ВІДХОДІВ ДОСІ «ЖИВЕ» БЕЗ ТАРИФІВ

Сьогодні в українському законодавстві чітко не прописано, як встановлювати тарифи на теплову енергію, вироблену з відходів. На думку експертів, це проблема, особливо, коли країна має намір йти європейським шляхом поводження з відходами. Зокрема, такої думки дотримуються директор правового забезпечення ПАТ «Київенерго» Ольга Ієвлева.

«На сьогоднішній день у законодавстві немає єдиних правил гри, як встановлювати тариф на теплову енергію, вироблену з відходів. Ми б'ємося вже майже годину, для того, що б хоч якийсь закон з'явився. Це проблема. Тим більше, коли країна почала активно думати про те, що дійсно потрібно будувати сміттєспалювальні заводи, потрібно будувати переробні станції», — зазначила вона в коментарі «У. К.» після круглого столу при Комітеті з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи.

Пані Ієвлева пояснила, що з відходів можна і потрібно виробляти енергію, однак тарифи на цю енергію отримати проблематично. «З відходів можна виробляти енергію. Як теплову, так і електричну. «Київенерго» на сьогодні є єдиним підприємством в Україні, у якого є сміттєспалювальний завод. У минулому році ми побудували перемичку, тепер при спалюванні сміття виробляється теплова енергія, і ми постачаємо гарячою водою близько 200 будинків на Позняках. Коли ми це все зробили, нам потрібно було піти і отримати тариф на цю теплову енергію. Ми можемо продавати теплову енергію лише за тарифом. І ось тут ми зіштовнулися з проблемою. При чому із проблемою на законодавчому рівні, тому що це питання не врегульовано», — сказала вона.

«На виробництво теплової енергії з альтернативних джерел повинно бути стимулююче тарифоутворення. Це дасть можливість залучити інвестиції в цю галузь і потім продавати ці послуги кінцевому споживачу, тим самим знижуючи залежність України від поставок газу з Росії і підвищуючи екологію країни», — наголосила пані Ієвлева.

При цьому експерт зазначила, що це європейський досвід. «Приміром, у Голландії є цілі міста, які опалюються і забезпечуються гарячою водою виключно за допомогою своїх сміттєспалювальних заводів», — резюмувала вона.

У ТРУСКАВЦІ ВІДКРИВАЮТЬ НЕЗАКОННИЙ ДЕЛЬФІНАРІЙ

У курортному містечку Трускавець планують відкрити дельфінарій. За інформацією з відкритих джерел до дельфінарію вже привезли дельфінів та морських котиків. Згідно з численними рекламними матеріалами про заклад, у дельфінарії будуть доступні послуги дельфінотерапії та різноманітні розваги й атракціони з використанням морських ссавців.

Захисники тварин зауважують, що відкриття дельфінарію у Трускавці є незаконним, бо дельфінарій буде використовувати хлоровану воду для утримання тварин.

Дев'ятого квітня 2015 року було внесено зміни до Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», а саме — частину п'яту статті 25 викладено у такій редакції: «Забороняється використання тварини у кориді, створення та діяльність пересувних звіринців, пересувних зоопарків та пересувних виставок диких тварин, а також діяльність дельфінаріїв, що не мають природної морської води».

«Відкриття такого закладу з використанням дельфінів та інших тварин є прямим порушенням українського законодавства, — каже Катерина Полянська, голова молодіжного відділення НЕЦУ, — у Трускавецькому дельфінарії немає морської води. Натомість буде використовуватися звичайна вода з додаванням хлору, як це відбувається в інших дельфінаріях на території України. Тому цей заклад буде існувати нелегально».

Діяльність дельфінаріїв на території України порушує низку існуючих законів:

Дельфінарії зводяться і функціонують без дотримання «Правил і норм утримання дельфінів в умовах неволі»;

Наказом Міністерства екології та природних ресурсів № 328 від 20 вересня 2011 року «Про тимчасову заборону спеціального використання китоподібних Чорного і Азовського Морів» заборонено вилучення дельфінів з природного середовища існування. Дельфіни також занесені до Червоного списку Міжнародного Союзу охорони природи, Червоної книги Чорного моря, охороняються Бернською та Боннською конвенціями;

Використання та відлов дельфінів у комерційних цілях заборонені Законом України «Про Червону книгу України»;

Утримання дельфінів у дельфінаріях суперечить статтям 7, 8 та 25 Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження».

«Невиконання природоохоронного законодавства в Україні останнім часом стає нормою. Присутнє повне ігнорування цього питання з боку контролюючих органів, а саме Державної екологічної

інспекції у Львівській області. Окрім прямого порушення Закону України «Про захист тварин від жорстокого поводження», гостро стоїть питання поповнення дельфінаріїв новими тваринами, — каже член НЕЦУ Наталя Вишнеvsька. — Дуже багато дельфінів мають незрозуміле походження та сумнівні документи щодо законності набуття у власність або не мають необхідних документів взагалі, тобто, скоріш за все, вилучені бракон'єрами».

Національний екологічний центр України надіслав відповідні запити до Львівської державної екологічної інспекції та заяви про злочин до Генеральної прокуратури України та МВС України.

Катерина Полянська
голова Молодіжного відділення НЕЦУ

НЕЦУ ВЧИВ МЕШКАНЦІВ ДНІПРОПЕТРОВСЬКА БУТИ ЕНЕРГОНЕЗАЛЕЖНИМИ

Активісти Дніпропетровського відділення Національного Екологічного Центру України облаштували на Наукових пікніках Дніпропетровська еко-майстерню, на якій розповідали відвідувачам заходу як стати енергонезалежними.

В інтерактивній зоні еко-майстерні мешканці Дніпропетровська мали можливість ознайомитися з сучасними природоохоронними розробками у сфері енергоефективності та утеплення домогосподарств.

Науковці ГНДЛ «Охорона навколишнього середовища на залізничному транспорті» Андрій Бойченко та Максим Сорока презентували технологію, за допомогою якої можна брикетувати рослинні відходи та альтернативне тверде паливо у домашніх умовах. Під час майстер-класів відвідувачами Наукових пікніків було виготовлено 30 кг паливних брикетів з ошукорку деревини та 22 кг альтернативного палива з опалого листя. Також активісти роздали 50 посібників з утеплення власного будинку та 100 інформаційних еко-буклетів.

Протягом всього дня у мультимедіа-зоні еко-майстерні презентували короткометражні та анімаційні фільми еко-активістів України. Проводити захід допомагали волонтери НЕЦУ — студентки екологів Дмитро Астахов та Микола Калимбет.

Загалом Наукові пікніки у Дніпропетровську відвідали понад три тисячі відвідувачів.

БУРШТИНОКОПАЧІ «У ЗАКОНІ» ПІД «КРИШЕЮ» ДЕПУТАТІВ

8 жовтня Комітет Верховної Ради України з питань екологічної політики, природокористування та ліквідації наслідків Чорнобильської катастрофи під-

тримав проект закону про видобування та реалізацію бурштину № 1351-1, що підготований до другого читання.

ЕПЛ неодноразово зазначала, що прийняття в другому читанні законопроекту 1351-1 «Про видобування та реалізацію бурштину» не вирішить питання незаконного видобутку бурштину, дотримання природоохоронного законодавства, контролю за експортно-імпортних операцій, створення ресурсів для переробки бурштину в Україні, оскільки у ньому не прописані відповідні положення. А навпаки, призведе до фактичного узаконення всіх негативних явищ у сфері охорони довкілля, присутні зараз при нелегальному видобутку бурштину. Зокрема, згідно цього проекту закону, дозволяється безконтрольне вилучення ділянок лісового фонду для видобутку бурштину без гарантії їхнього повернення назад у склад лісового фонду, дозволяється видобування бурштину на територіях, перспективних для створення «Смарагдової мережі», які Україна зобов'язана охороняти згідно з Угодою про асоціацію України з ЄС, відсутні гарантії рекультивації земель після видобування бурштину тощо.

Отже, ЕПЛ закликає народних депутатів не узаконювати діяльність, яка шкодить довкіллю та не розвиває економіку країни.

А чиновникам час перестати займатись порожніми розмовами, а натомість закрити кордони для нелегального вивозу бурштину, встановити відповідні квоти експорту, створити умови для внутрішньої переробки бурштину.

Петро Тестов, еколог ЕПЛ

НЕЦУ ЗАСУДЖУЄ ПОБИТТЯ ЕКО-АКТИВІСТІВ

Тринадцятого жовтня у Ладизжині (Вінницька область) було скоєно напад на відомого у місті громадського діяча та правозахисника Андрія Скакодуба, який займається журналістськими розслідуваннями щодо корупції серед чиновників міста Ладизжин і захищає інтереси територіальних громад Ладизжина та сусідніх територій у зв'язку з будівництвом «Нашою Рябою» другої черги підприємств. Національний екологічний центр обурений побиттям активіста та вимагає від МВС терміново розслідувати злочин.

Андрій Скакодуб розповів, що 13 жовтня його викликали на зустріч, на яку ніхто так і не прийшов. Дорогою додому на чоловіка напали двоє молодиків, які були озброєні кастетами. Би́ли мовчки, жодних цінностей не взяли.

«При мені були фотоапарат та гроші. Нічого не вкрали, отже, це було замовлення. Від кого саме — я не знаю, адже я займаюся громадською та правозахисною роботою і журналістськими розслідуваннями щодо корупції серед чиновників міста Ладизжин, захищаю інтереси територіальних громад навколо Ладизжина щодо будівництва «Нашою Рябою» другої черги підприємств та інше. За Януковича у мене не було жодних подібних проблем з погрозами та побиттям. За останні півтора роки мені погрожували не один раз, а останній випадок показав, що ВОНИ не жартують», — пише Андрій Скакодуб на своїй власній сторінці у Фейсбуці.

ЛЮДИНА ПОВИННА ЗМІНИТИ ЗВІЧКИ В ЇЖІ, ЩОБ ВИЖИТИ

Людина розташувалася на вершині харчового ланцюга, але якщо вона найближчим часом не змінить своїх звичок у харчуванні, то втратить це привілейоване місце, знищить свій власний вид і всю екосистему планети. Проблема в тому, що люди вилловлюють занадто багато риби і вирошують занадто багато худоби.

За даними Продовольчої і сільськогосподарської організації ООН, обсяг виробництва м'яса у світі до середини сторіччя, щоб задовольнити світові потреби у відбивних, подвоїться і досягне 463 мільйонів тонн на рік. У 1980 році китаєць з'їдав у середньому 14 кілограмів м'яса, пройшло трохи менше 40 років, і тепер він їсть у рік більше 60 кілограмів. Житель так званих розвинених країн вживає в рік більше 80 кілограмів м'яса.

Аналогічне колосальне зростання стосується також молока і молочних продуктів. Сучасне сільське господарство виробляє 4600 кілокалорій на день на людину, проте з них 800 пропадають ще «в полі», на шляху до споживача (хвороби, комахи, зберігання); 1500 призначені на корм тваринам (на тарілку в результаті потрапляє 500); ще 800 псується і викидається в багатьох країнах.

Тваринництво обходиться нашій планеті занадто дорого. На нього йде 8% світових запасів прісної води, в атмосферу потрапляє 18% вуглекислого газу (більше, ніж від транспортної діяльності людини) і 37% метану. Основне джерело білка, яким є м'ясо, нерентабельне у виробництві: щоб отримати одну калорію з птиці, потрібно витратити три калорійні калорії, зі свинини — сім, з яловичини — дев'ять. Таким чином, 37% зерна, що вирощується у світі, йде на корм тваринам.

В океанах ситуація не краща. Ними вже не можна користуватися як резерв-

ним невичерпним джерелом прожиття. Кількість рибальських кораблів у три рази перевищує регенераційні можливості океанів. Якщо ми продовжимо ловити рибу в колишньому темпі, приблизно у 2050 році зникнуть не лише тунець і тріска, але і всі інші види риби, які зараз видобуваються. Морські ферми вирішенням проблеми стати не можуть: для того, щоб виростити кілограм лосося, потрібно три кілограми сардин, а на кілограм тунця потрібно витратити 14 кілограмів риби.

Людині доведеться навчитися користуватися іншими ланками харчового ланцюжка, тому що у неї вже не буде птиці, свинини, риби: зі створінь, що живуть на суші, залишаться тільки комахи, а з морської фауни — медузи і планктон.

«Уже скоро прийде день, коли Біг-Мак коштуватиме 120 євро, а Big In (комаха) всього 12», — сказав на конференції у Вагенінгені ентомолог професор Арнольд ван Хейс (Arnold van Huis). Для учасників конференції приготували буфет, який був покликаний продемонструвати, як виглядатиме гастрономія в майбутньому, коли світ відмовиться від найнеекологічнішої і найневигіднішої в економічному плані їжі — м'яса худоби та птиці. Буфет пропонував шоколад із кониками, спринг-роли зі шпинатом і сараною, дріжджові пиріжки з личинками метеликів, палички з білими черв'яками, які живуть в борошні, рисі та макаронах.

А медузи? Неодмінно! Вони перетворяться з лиха у порятунок. В атомній електростанції Торнесс у Шотландії величезна колонія медуз засмітила фільтри системи охолодження обох реакторів. Їх довелося відключити, щоб прибрати цих створіння. Людям від них одні неприємності: вони валяються на пляжі, неприємно виглядають, жалять. Так як ми ловимо занадто багато риб, які їдять медуз, не кажучи вже про черепах, у цих створінь не залишається природних ворогів, і вони починають стрімко розмножуватися. Гірше того, медузи поїдають рибну ікру, відповідно, ворогів стає ще менше, а вони розмножуються ще швидше. Катастрофа. Що ж робити?

Істи медуз замість риби радить Продовольча і сільськогосподарська організація ООН. Дієтологи будуть у захваті. Медуза низькокалорійна, в ній 95% води і 5% білка. Оскільки вона ще й несмачна, її варто приготувати. Найкраще за рецептом французьких кухарів: замочити медузу на 12 годин, кілька разів міняючи воду. Потім опустити на 10 секунд в окріп, потім у хо-

лодну воду, щоб медуза стала пружною. Варити 5 хвилин, промити.

Можна запекти її в тісті (400 г медузи, одне яйце, 125 г борошна, дріжджі, півсклянки молока), зробити салат (400 г медузи, по одній штуці — огірок, червоний перець, тонко нашинкована морква, сік одного лимона й апельсина, столова ложка кунжутної олії, чайна ложка цукру, дрібка солі). Можна зробити навіть «burger de meduses». Bon appetit!

ВЧЕНІ ПРИДУМАЛИ, ЯК ВРЯТУВАТИ ЛЮДСТВО ВІД ГОЛОДУ

Вчені виявили новий вид рослинного білка, раніше невідомий науці, повідомляє Cell. Білок допомагає рослині успішно розвиватися в ґрунті з підвищеним вмістом солі.

Дане відкриття, на думку дослідників, дозволить забезпечити ефективне ведення сільського господарства навіть у регіонах з проблемним ґрунтом і в майбутньому може зіграти значну роль у порятунку людства від голоду.

«Очікується, що до 2050 року нам потрібно буде збільшити виробництво їжі на 70%, щоб прогодувати 2,3 млрд осіб, які з'являться на Землі. Солоність ґрунтів — головний чинник, який заважає виконанню цього завдання, оскільки до 2050 року більше 50% орних земель можуть бути сильно засолені. Тому пошук генетичних механізмів, які допомагають рослинам боротися з такими умовами, є надзвичайно важливим завданням», — розповів автор статті професор Стаффан Персон.

Виявлений вид білка є особливим типом протеїну і отримав назву СС-білок. В умовах росту в ґрунті з підвищеним вмістом солі в рослині активується особливий ген, який регулює вироблення СС-білка. Через це клітини рослини розвиваються по-іншому, вибудовуючи більш велику і щільну оболонку з целюлози. Саме це і допомагає рослині виживати і розвиватися на солоному ґрунті.

СМАКОТИНКА

Риба, варена у вині

1,5 кг риби, морквина, корінець селери, цибулина, 50 г вершкового масла,

100 г грибів, 200 г білого десертного вина, зубок часнику, сіль, нарізана зелень петрушки, помідор. Свіжу рибу почистити, випотрошити, помити й натерти часником, розтовченим із сіллю. Дрібно нарізану цибулю підсмажити. Моркву і селеру подрібнити на крупній тертці й вимшати з цибулею; суміш тушкувати 10—15 хвилин, підливаючи воду. Влити вино, викласти рибу (одним шаром) і варити під кришкою 30 хвилин на сильному вогні, підливаючи вино. Викласти рибу на блюдо, надаючи форми рибини. Свіжі гриби обчистити, крупно посікти, потушкувати з маслом. Варені овочі перетерти крізь друшляк, поєднати з соусом, в якому варилася риба,

і грибами, заправити сіллю. Рибу полити грибним соусом, посипати петрушкою, оздобити четвертинками помідора.

